

L'ORESTEA D'ÈSQUIL A LA TRADUCCIÓ DE PIER PAOLO PASOLINI

CECILIA ANGIONI
ceciliaangioni@gmail.com

RESUMEN DE LA TESIS DOCTORAL

S'ha considerat la traducció de l'*Orestea* d'Èsquil feta per P.P. Pasolini analitzant el passatge des del text d'origen (el grec, juntament, però, amb la traducció francesa que Pasolini feia servir (P. Mazon, *Les belles lettres*) fins al d'arribada per tal d'evindenciar els trets peculiars de la interpretació pasoliniana de la trilogia. Per tal de focalitzar la consideració del mite d'Orestes, també s'ha tingut en compte obres posteriors com ara el *Pilade* o el documental *Appunti per un'Orestide africana*.

La història dels Àtrides és vista des de la perspectiva del seu desenvolupament polític, entès com a síntesi. Pasolini, a la seva pròpia introducció, declara obertament aquesta lectura de la trilogia. Mitjançant l'anàlisi vers per vers s'ha pogut esbrinar com, concretament i amb quines eines lingüístiques, aquesta interpretació pren forma, partint del text d'Èsquil i passant pel de Mazon i, alhora, de quina manera aquest procés de síntesi està estrictament lligat a la condició existencial de l'home: la transició, política, de la barbàrie ancestral fins a la democràcia atenesa és paral·lela al passatge des de l'inconsciència fins a la consciència, des de l'obsessió fins a la pau i a la concòrdia.

Des d'un punt de vista més estilístic, s'ha subratllat el procediment traductiu de Pasolini: mitjançant una traducció "per analogia", Pasolini recupera la força expressiva del grec i, per mitjà d'"arrossegaments" del sentit (forçant ara el lèxic, ara l'estil), sobreposa el seu prisma interpretatiu al text d'Èsquil. Així, hom pot reconèixer per una banda el lèxic propi de Pasolini, funcional en la seva intenció poètica; per una altra la seva personal visió dels personatges, que desenvolupats sota la seva perspectiva prenen matisos peculiars (Agamèmnon irònicament menyspreat i Clitemestra tan apassionada com tràgicament gran, per exemple); o bé, encara, hom pot constatar i valorar com tracta el tema de la guerra o el de l'amor. Finalment, cal destacar que molt sovint Pasolini "corregeix" el francès de Mazon en què s'inspira, donant mostra d'una sensibilitat pel grec que sovint ha estat deixada de banda als comentaris d'aquesta traducció.

La traducció destaca, doncs, tot i estar marcada per una visió política gens defensable (la progressió "marxista" de Thomson), per ser una de les interpretacions de l'*Orestea* més pregones i modernes, capaç de transmetre a l'home modern les inquietuds que Èsquil posà en escena.

URL permanent (en espera)